פרק ג' משנה ה'

א] מבואר כאן במשנה ששל ב' אנשים אין מפרישים מזה על זה, המקור עי' ר"ש דכל חד קרינא שדך, ונתבאר בב' אופנים או דזה מחלק לב' שדות וזה כבר למדנו לעיל פ"ב שאין מפרישים משדה על שדה, או דכיון שכל בעלות מחייבת אין מפרישים מחיוב האחד על השני, נ"מ ביש שדה של שמעון מפסקת בין ב' שדות של ראובן אם ראובן יכול להפריש מזה על זה.

ב] עי' לעיל סופ"ב שהק' על עיקר דין זה מהא דמבואר שם שאם קצר חצי' ומכר חצי' הלוקח נותן פאה לכל והא אין מפרישים מזה ע"ז [וכעי"ז ק' מסוף מתני' כאן שאם שייר המוכר נותן פאה לכל] ונתבאר לעיל שם שכיון שהוי חדא חיובא שפיר מפרישים אף שהוי של שנים, ולפי"ז דברנו לדון שאם האב התחיל לקצור שיבולת אחת ומת [או שהתחילו לקצור קודם חלוקה] דיוכלו להפריש גם אחר חלוקה וע"ע ירושלמי ורמב"ם פ"ג הי"ח.

ג] משנה חזרו ונשתתפו נותנין פאה אחת, מבואר כאן ששותפין חייבים בפאה עי' חולין, ונתחדש שנותן פאה אחת, עי' גר|א שכ' חזרו ונשתתפו 'ואח"כ קצרו' י"ל שאם קצרו מתחילה אף שנשתתפו כבר חל ב' חובות ואין מפרישים מזע"ז.

ד] לקח זה צפונו וזה דרומו זה נותן פאה לעצמו וזה נותן פאה לעצמו, עי' רא"ש שחידש שכ"ז בלקחו מתחילה כן אבל אחין [או שותפין] שחלקו אילן א' ונטל זה צפונו וכו' בזה נותנים פאה אחת וצ"ע ובדרך אמונה ר"ל שס"ל שמה שאם יש ב' בעלים אין מפרישים מזע"ז הוא מדרבנן וצ"ע עוד דברנו שי"ל שכה"ג זה לא חשוב כב' שדות.

ה] המוכר קלחי אילן בתוך שדהו נותן פאה מכל אחד ואחד, אף שאין דבר המפסיק עי' ר"ש רא"ש ורש"י חולין קלח. שכיון שלא קנה קרקע שבינתיים הוי כל אילן כשדה לעצמו [צ"ע מלעיל שדרך הרבים וכו' אינו מפסיק לאילן אף שהקרקע אינו שלו] וע"ע תוס' הרא"ש חולין קלח. שכ' שכיון שיש 'בעלות אחרת המפסקת' הרי זה מפסיק.

ו] א"ר יהודה אימתי [לפרש] בזמן שלא שייר בעל השדה אבל אם שייר בעל השדה הוא נותן פאה לכל, ועי' חולין קלח. שה"מ בהתחיל לקצור דמעידנא דאתחיל לקצור מיחייב בכולה שדה, והנה הלשון שהתחיל לקצור ועי' ר"ש שנתקשה הא כאן אירי באילנות ואילנות 'תולשים' לא קוצרים וכ' או י"ל שאה"נ התחיל לתלוש, עוד כ' שהתחיל לקצור התבואה שבאותו שדה ובזה נתחייבו האילנות, וזה תמוה איך קצירת התבואה מחייב את האילנות ועי' להלן, מבואר בר"ש שאף שקצירת התבואה מחייב האילנות אבל להפריש צריך להפריש מן האילנות, אבל ברש"י חולין קלח. כ' שגם מפריש 'מן התבואה' וגם זה תמוה הא אין מפרישים ממין על שאינו מינו, ועמד בזה התוס' רא"ש חולין שם עי"ש שכ' שכיון שעיקר השדה הוא שדה לבן רק שמאחיו עלו אילנות חשוב כשדה אחת, ונתבאר מד' האחרונים שיסוד דינא דאין מפרישים ממין על שאינו מינו הוא משום שהוי כ' שדות וכאן חשוב כשדה אחת [ולר"ש הנ"ל הוי סברא עכ"פ לגבי זה שקצירת התבואה מחייבת האילן אבל להפריש מתבואה על אילן זה לא - דס"ל שזה מישך שיכי לדינאשאין מפרישים ממין על שאינו מינו], יל"ע לרש"י מדוע צריך שישתייר אצל המוכר אילן ולא מהני שישתייר אצלו תבואה שהרי לשיטתו יכול להפריש מזה ועי' לשון רש"י שם ועדיין צ"ע.

ז] עי' ירושלמי [הובא בר"ש] שחולק על הבבלי וס"ל שגם באופן שלא התחיל לקצור מפריש המוכר משלו דהוא כמוכר לו חוץ מחובתו והוא קיבל עליו לתת הפאה